

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปราย และข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาการพัฒนาฐานข้อมูลการผลิตสุกรในชุมชนตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ซึ่งอยู่ภายใต้วัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลการผลิตสุกรในตำบลป่าสักให้เป็นฐานเดียวกัน
2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในตำบลป่าสัก

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 กระบวนการพัฒนาฐานข้อมูลการผลิตสุกรในตำบลป่าสัก

1. วิเคราะห์องค์ประกอบฐานข้อมูล
2. จัดทำแบบสัมภาษณ์
3. ดำเนินการสัมภาษณ์
4. วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์
5. จัดทำเอกสารฐานข้อมูล/ ซีดี (CD)

5.1.2 ข้อมูลเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในตำบลป่าสัก มีจำนวน 32 ราย กระจายอยู่ในบริเวณ 5 หมู่บ้าน คือ หมู่ 1 บ้านสันคะยอม หมู่ 3 บ้านป่าดิงงาม หมู่ 6 บ้านสันป่าสัก หมู่ 7 บ้านน้ำพุ หมู่ 14 บ้านหนองไซ อายุของเกษตรกรจะอยู่ระหว่าง 49 – 58 ปี เฉลี่ย 53.5 ปี การศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รายได้จากการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรตำบลป่าสักสามารถแบ่งออกเป็นขนาดฟาร์มคือ เกษตรกรรายย่อย มีจำนวน 4 ราย เฉลี่ยได้ 88,000 บาท/ปี ฟาร์มขนาดเล็กจำนวน 24 ราย เฉลี่ยรายได้ของเกษตรกรฟาร์มขนาดเล็กได้ 117,647 บาท/ปี ฟาร์มขนาดกลางจำนวน 4 ราย เฉลี่ยรายได้ของเกษตรกรที่ทำฟาร์มขนาดกลางประมาณ 904,000 บาท /ปี

5.1.3 ข้อมูลการผลิตสุกร

จำนวนสุกรทั้งหมดมีจำนวน 10,446 ตัว แยกเป็นพ่อพันธุ์ จำนวน 38 ตัว แม่พันธุ์ จำนวน 1,169 ตัว ลูกสุกรเล็ก จำนวน 2,933 ตัว สุกรอนุบาล จำนวน 1,649 ตัว และสุกรขุน จำนวน 4,657 ตัว แยกออกเป็นเกษตรกรรายย่อย ฟาร์มขนาดเล็ก และฟาร์มขนาดกลาง และได้มีการรวมกลุ่มเกษตรกรขึ้นก่อตั้งเป็นกลุ่มสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรเชียงใหม่-ลำพูนขึ้น โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรตำบลป่าสักเป็นสมาชิก จำนวน 28 ราย อีก 4 ราย ไม่ได้เป็นสมาชิก นอกจากนี้ยังมีการรวมกลุ่มผู้เลี้ยง

สุกรกั้นภายในหมู่บ้าน คือหมู่ที่ 1 บ้านสันคะยอม ได้มีการรวมกลุ่มผู้เลี้ยงสุกร โดยตั้งชื่อว่า กลุ่มสุกรพัฒนา มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 13 ราย

พื้นที่ในการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรในตำบลป่าสักมีจำนวนทั้งหมด 131.5 ไร่ ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่หมู่ 1 บ้านสันคะยอม การประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรตำบลป่าสักนั้นเริ่มมานานกว่า 33 ปีแล้ว ซึ่งเกษตรกรที่ประกอบอาชีพนี้เริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรจำนวน 28 รายจะได้รับมาตรฐานฟาร์มจากกรมปศุสัตว์ แรงงานที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นแรงงานในครัวเรือน มีจำนวน 21 ราย ยังมีเกษตรกร จำนวน 11 รายที่จ้างแรงงานภายนอกในการเลี้ยงสุกร ในการเลี้ยงสุกรก็มีต้นทุนมากมาย ต้นทุนก็คือ ต้นทุนค่าพ่อพันธุ์เฉลี่ยได้ 10,500 บาท/ตัว ค่าแม่พันธุ์เฉลี่ยได้ 7,807 บาท/ตัว ค่าผสมเทียม 100 - 120 บาท/โดส ต้นทุนค่าอาหารเฉลี่ยได้ 92,589 บาท/ปี ค่าไฟเฉลี่ย 620 บาท/เดือน ค่าขนส่ง 50 บาท/ตัว โดยแหล่งเงินทุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรส่วนใหญ่จะเป็นการใช้ทุนของตนเอง

รูปแบบการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรตำบลป่าสักส่วนใหญ่จะเลี้ยงแบบสมบูรณ์แบบ คือการผลิตลูกสุกรขายเอง มีจำนวน 29 ราย พันธุ์สุกรที่เกษตรกรเลี้ยงนั้นแบ่งเป็นแม่พันธุ์ได้แก่พันธุ์ ลาร์จไวท์ และอเมริกันแลนด์แรซ และพันธุ์ผสมระหว่างลาร์จไวท์ และอเมริกันแลนด์แรซ พ่อพันธุ์ได้แก่พันธุ์คูร์ออกเจอร์ซี่ ส่วนลูกสุกรก็จะเป็นพันธุ์ผสมสองสาย สามสาย เกษตรกรส่วนใหญ่จะสร้างโรงเรือนเปิด และจะเป็นแบบหน้าจั่ว เนื่องจากราคาถูก สร้างง่าย นอกจากนี้แหล่งอาหารสุกรมาจากสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรเชียงใหม่-ลำพูนเป็นอาหารเม็ดสำเร็จรูปที่มีสูตรอาหารสำหรับสุกรทุกรุ่น สำหรับการให้อาหารสุกร เกษตรกรส่วนใหญ่จะให้อาหารจำนวน 2 ครั้ง/วัน คือ ตอนเช้า เวลา 6.00 น. และตอนเย็น เวลา 16.00 น. สำหรับแหล่งน้ำสำหรับสุกรนั้นเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในตำบลป่าสักจะมีการใช้น้ำจากแหล่งน้ำบาดาล มากที่สุด

สำหรับการผสมพันธุ์เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้การผสมเทียม และมีการจัดการเลี้ยงสุกรตามที่สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรเชียงใหม่-ลำพูนแนะนำ และตามคำแนะนำของปศุสัตว์ ในฟาร์มเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีที่ตากมูล และ โรงเรือนเก็บมูลภายในฟาร์ม มูลที่ได้จะนำไปขายให้กับพ่อค้าที่มารับซื้อในราคากระสอบละ 16 บาท และการจัดการน้ำเสียและกลิ่นเหม็นส่วนใหญ่จะมีบ่อพักน้ำเสียและการใช้สารจุลินทรีย์ (E.M.) เพื่อกำจัดกลิ่นเหม็น โดยใช้ทั้งการล้างคอกและใส่ในบ่อพักน้ำเสีย

โรคที่เกษตรกรพบส่วนใหญ่คือโรคท้องร่วงในลูกสุกร พบมากถึง 22 ราย ซึ่งเกษตรกรมักแก้ปัญหาด้วยการไปซื้อยาที่สหกรณ์ และให้สัตวแพทย์ประจำสหกรณ์มาดูอาการให้ และฉีดยารักษาให้

สำหรับการตลาดของเกษตรกรนั้นจะแบ่งออกเป็น 3 แบบ ตามขนาดของฟาร์ม คือ เกษตรกรรายย่อยจะซื้อลูกสุกรจากฟาร์มของเกษตรกรที่ทำฟาร์มขนาดเล็กหรือฟาร์มขนาดกลางมา

เลี้ยงเพื่อขุนและจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลางเพียงอย่างเดียว ส่วนเกษตรกรที่ทำฟาร์มขนาดเล็กจะมีการเลี้ยงสุกรแบบสมบูรณ์แบบคือมีการผลิตลูกสุกรเองเพื่อขุนและจำหน่ายให้กับสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรเชียงใหม่-ลำพูน และอาจมีเกษตรกรบางรายจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลางด้วย และสำหรับเกษตรกรที่ทำฟาร์มขนาดกลางมักจะมีการเลี้ยงสุกรแบบสมบูรณ์แบบคือมีการผลิตลูกสุกรเองเพื่อขุนและจำหน่ายให้กับสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรเชียงใหม่-ลำพูน และอาจมีเกษตรกรบางรายจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลางและอาจมีการส่งออกไปยังต่างจังหวัดอีกด้วย

5.1.4 ปัญหาและแนวทางแก้ไขของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร

เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อยไม่มีปัญหาใดๆในการเลี้ยงสุกรเนื่องจากซื้อลูกสุกรมาจากขุนขายและเลี้ยงเป็นจำนวนน้อย แต่เกษตรกรที่ทำฟาร์มขนาดเล็กและขนาดกลาง มีปัญหาเหมือนกันดังนี้ (ตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 ปัญหาและแนวทางแก้ไขของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร

ปัญหา	ข้อเสนอแนวทางแก้ไขของเกษตรกร
ปัญหาแมลงวัน	- ต้องการบ่อแก๊สชีวภาพ
ปัญหากลิ่นเหม็น	- ต้องการบ่อแก๊สชีวภาพ
ปัญหาทางด้านราคา	- อยากให้มีการประกันราคา
ปัญหาน้ำเสีย	- ต้องการบ่อแก๊สชีวภาพ
ปัญหาเสียงดัง	- ย้ายฟาร์มสุกร ไปอยู่ห่างไกลหมู่บ้าน
ปัญหาเรื่องโรค	- อยากได้รับการสนับสนุนในเรื่องของยารักษาโรค วัคซีน และยากำจัดกลิ่น
ชาวบ้านประท้วง หนอน	- อยากให้รัฐช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในการเลี้ยงสุกรร่วมกับ - ต้องการบ่อแก๊สชีวภาพ

5.2 อภิปรายผล

การศึกษาฐานข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในครั้งนี้พบว่าเกษตรกรที่ทำฟาร์มขนาดเล็กและขนาดกลางได้รับมาตรฐานฟาร์มทุกราย แต่เกษตรกรก็ยังมีปัญหาทางด้านต่างๆมากมาย เช่น ปัญหาทางด้านกลิ่นเหม็น น้ำเสีย หนอน และแมลงวัน การที่จะแก้ปัญหานี้คือการจัดทำบ่อแก๊สชีวภาพทางองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักได้ดำเนินโครงการจัดทำบ่อแก๊สชีวภาพไปแล้วโดยมีการออก

ค่าใช้จ่ายให้เกษตรกรส่วนหนึ่งในการทำบ่อแก๊สชีวภาพ แต่เนื่องจากการอนุมัติงบประมาณ
ดำเนินการช้าและไม่ต่อเนื่องทำให้เกษตรกรยังคงได้รับความเดือดร้อนอยู่ เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรที่
โดนชาวบ้านประท้วงเรื่องกลิ่นเหม็นนั้น ยังมีได้ดำเนินการแก้ไขแต่อย่างใด เนื่องจากกำลังรอ
โครงการจัดทำบ่อแก๊สชีวภาพของทาง องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักอยู่

สำหรับข้อเสนอแนะที่ต้องการคำแนะนำในการอยู่ร่วมกันกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนนั้น
ทางมหาวิทยาลัยแม่โจ้ก็ได้มีการจัดอบรมให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในการเลี้ยงสุกรร่วมกับ
สิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรไม่มีปัญหาในเรื่องของตลาด เนื่องจากเกษตรกร
จำหน่ายสุกรให้กับสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรเชียงใหม่-ลำพูน และทางสหกรณ์เองก็มีโรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับ
มาตรฐานไว้คอยรองรับสุกรของเกษตรกร จะมีปัญหาที่ในเรื่องของราคาที่ขึ้น-ลงไม่แน่นอน ทำให้
รายได้ของเกษตรกรไม่แน่นอน บางครั้งก็ขาดทุน แต่เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรที่เลี้ยงมานานก็ไม่ได้เลิก
เลี้ยงสุกรแต่อย่างใด

การจัดทำฐานข้อมูลในเรื่องรายได้ของเกษตรกรอาจไม่ใช่ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง
เนื่องจากเกษตรกรหลีกเลี่ยงการบอกตัวเลขรายได้ที่แท้จริง เพราะกลัวการเสียภาษีให้กับองค์การ
บริหารส่วนตำบลป่าสัก เรื่องรายได้จึงเป็นข้อมูลปิด

ในการทำงานวิจัยครั้งนี้เป็นผลดีต่อหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก และกรม
ปศุสัตว์ เนื่องจากจะได้มีฐานข้อมูลไว้ใช้เป็นแหล่งข้อมูล และได้รับรู้ถึงปัญหาของเกษตรกร
นอกจากนี้ยังเป็นผลดีต่อนักวิจัยด้วย คือได้รู้จักวิธีการเข้าหาเกษตรกร การพูดคุยกับเกษตรกรก็ทำ
ให้ได้ข้อคิดต่างๆมากมายอีกด้วย

การเก็บฐานข้อมูลสุกรนี้ใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล ข้อดีของการใช้แบบสัมภาษณ์
คือ การได้พูดคุยกับเกษตรกร โดยตรง สามารถทำความเข้าใจกับเกษตรกรเป็นรายๆได้ว่า นักวิจัย
ต้องการเก็บข้อมูลอะไรบ้าง สามารถจดรายละเอียดทุกคำพูดของเกษตรกรได้ แต่การเก็บข้อมูลวิธีนี้
ก็มีข้อเสียคือ ใช้เวลาในการเก็บเก็บข้อมูลนาน การพูดคุยกับเกษตรกรแต่ละรายนั้นใช้เวลานาน จึงต้อง
ใช้เวลาหลายวันในการเก็บข้อมูล และมีปัญหาเรื่องการสื่อสารทางด้านภาษา กับเกษตรกร เนื่องจาก
เกษตรกรเป็นชาวเหนือและมักใช้ภาษาเมืองในการสื่อสารทำให้ผู้วิจัยค่อนข้างจะไม่เข้าใจ จึง
จำเป็นต้องมีคนช่วยในการเก็บข้อมูล

เมื่อเทียบกับการทำฐานข้อมูลที่มีมาก่อนแต่เป็นเรื่องของฐานข้อมูลโคเนื้อของ อุทุมพร
(2547) ในตำบลป่าสักเช่นเดียวกันนี้ กล่าวได้ว่ามีความแตกต่างกันในเรื่องของวิธีการดำเนินการ คือ
การเก็บฐานข้อมูลโคเนื้อใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบการจัดเวทีชุมชน โดยให้ชาวบ้านมารวมตัวกัน
เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัย การเก็บข้อมูลวิธีนี้ให้ผลดีคือ ไม่เสียเวลาในการเก็บข้อมูล และยังทำให้

เกษตรกรมีส่วนร่วมในการเก็บข้อมูล และเกษตรกรสามารถนำข้อมูลไปใช้ได้ทันทีที่เสร็จการจัดเวทีการชุมชน แต่ข้อเสียก็ยังคงมีอยู่ คือ ต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจกับเกษตรกรเป็นเวลานาน เพื่อให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน และการที่จะนัดเกษตรกรให้มาประชุมพร้อมกันได้นั้นมักจะมีปัญหาเรื่องการนัดเวลาที่ตรงกัน นอกจากนี้ก็ยังมีทักษะในการจัดเวทีอีกด้วย ต่างกับการเก็บฐานข้อมูลสุจริตที่ใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล อย่างไรก็ตามแม้ว่าวิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 2 วิธีนี้จะแตกต่างกัน แต่ก็ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนตามความต้องการเช่นเดียวกัน

5.2.1 แนวโน้มการเลี้ยงสุกรของเกษตรกร

การเลี้ยงสุกรของเกษตรกรนั้นมีแนวโน้มลดลงเนื่องจากเกษตรกรมีกำลังแรงงานลดลง ซึ่งสอดคล้องกับการทำขนาดฟาร์มกับแรงงานที่ใช้ดังตาราง (ตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 ตารางความสัมพันธ์ระหว่างขนาดฟาร์มและแรงงาน

	แรงงาน	แรงงานครัวเรือน	แรงงานจ้าง
ขนาดฟาร์ม			
เกษตรกรรายย่อย		4	-
ฟาร์มขนาดเล็ก		16	7
ฟาร์มขนาดกลาง		-	4

เกษตรกรรายย่อยใช้แรงงานในครัวเรือนเนื่องมาจากมีการเลี้ยงจำนวนน้อยและสามารถทำเองได้ สำหรับฟาร์มขนาดเล็กนั้นมีเกษตรกรที่ใช้แรงงานในครัวเรือนจำนวน 16 ราย และมีการจ้างแรงงานจำนวน 7 ราย ส่วนฟาร์มขนาดใหญ่มีมีการจ้างแรงงานทั้งหมด

เกษตรกรที่จ้างแรงงานกล่าวได้ว่าลูกจ้างนั้นมีความรู้ความสามารถในการเลี้ยงสุกรได้ดี เจ้าของฟาร์มนั้นเป็นเพียงผู้จัดการฟาร์ม ดูแลควบคุมลูกจ้างเท่านั้น

นอกจากนี้แล้วก็ยังมีความสัมพันธ์ระหว่างขนาดฟาร์มและแหล่งเงินทุน จะเห็นได้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ที่ใช้ทุนตนเองในการทำฟาร์มจะทำฟาร์มขนาดเล็ก ซึ่งฟาร์มเหล่านี้อาจจะยังคงอยู่ต่อไปได้เนื่องจากใช้ทุนตนเอง แต่อาจจะต้องจ้างลูกจ้างเพิ่มเพราะอายุเพิ่มขึ้นทำเองไม่ไหว อาจจะเป็นการเพิ่มภาระเรื่องรายจ่ายเพิ่มขึ้นด้วย

ตารางที่ 32 ตารางความสัมพันธ์ระหว่างขนาดฟาร์มและแหล่งทุน

แหล่งทุน	ทุนตนเอง	กู้ ธกส.	กู้ธนาคารพาณิชย์	ทุนตัวเอง + กู้ ธกส.
ขนาดฟาร์ม				
เกษตรกรรายย่อย	4	-	-	-
ฟาร์มขนาดเล็ก	14	5	-	5
ฟาร์มขนาดกลาง	1	1	1	1

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

จากการวิจัยพบว่าฐานข้อมูลสามารถนำไปใช้พัฒนาระบบฐานข้อมูลประจำตำบลได้ และทำให้ทางเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ และเจ้าหน้าที่เกษตร มีข้อมูลของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรไว้ใช้เป็นแหล่งข้อมูล และได้รับรู้ถึงปัญหาของเกษตรกร

ดังนั้น ทางเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก จึงควรมีการทำฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ และควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วย นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะบางประการของผู้ทำการวิจัยและของเกษตรกร ที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร และ กรมปศุสัตว์ คือ

1. จากผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรยังประสบกับปัญหาทางด้านราคากลิ่นเหม็น น้ำเสีย ดังนั้นสิ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาในเรื่องของกลิ่นเหม็นและน้ำเสียได้ คือการจัดทำบ่อแก๊สชีวภาพให้กับฟาร์มของเกษตรกร ทางองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก ได้ดำเนินเรื่องการจัดทำไปแล้วแต่เนื่องจากงบประมาณอนุมัติช้าทำให้เกษตรกรเดือดร้อน ดังนั้นทางองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก ควรดำเนินโครงการให้เร็วกว่านี้เพื่อช่วยแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร

2. เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีกระจัดกระจายไปตามหมู่บ้านต่างๆ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมปศุสัตว์ จึงให้ความดูแลได้ไม่ทั่วถึง และความถี่ในการเยี่ยมชมหรือตรวจฟาร์มของเกษตรกรมีน้อย ดังนั้นเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์จึงควรจัดให้มีการตรวจเยี่ยมฟาร์มของเกษตรกรเป็นประจำ เพื่อให้คำแนะนำแก่เกษตรกร

3. เกษตรกรมีข้อเสนอแนะให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก ลดหย่อนภาษีโรงเรือน และต้องการคำแนะนำในการเลี้ยงสุกรร่วมกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและควรสนับสนุนในเรื่องของยารักษาโรค วัคซีน และยากำจัดกลิ่นให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาในเรื่องของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการทำบ่อแก๊สชีวภาพ เนื่องจากมีเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในตำบลป่าสักจำนวนมากที่ไม่ได้ทำบ่อแก๊สชีวภาพ จึงควรศึกษาว่าเพราะเหตุใดเกษตรกรจึงไม่ทำบ่อแก๊สชีวภาพ
2. ควรทำการศึกษาในเรื่องของมาตรฐานฟาร์มสุกร และการใช้มาตรฐานฟาร์มสุกรของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร เพราะเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในตำบลป่าสักส่วนใหญ่ได้รับมาตรฐานฟาร์มสุกรแต่ไม่ได้ใช้มาตรฐานฟาร์มให้เป็นประโยชน์ จึงควรศึกษาว่าเพราะเหตุใดเกษตรกรจึงไม่สนใจการใช้มาตรฐานฟาร์ม
3. ควรทำการศึกษาถึงประสิทธิภาพการผลิตสุกรของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในตำบลป่าสัก โดยให้เกษตรกรจัดทำบัญชีครัวเรือน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก จึงควรให้คำแนะนำเกษตรกรในการจัดทำบัญชีครัวเรือนและสอนให้เกษตรกรทำบัญชีครัวเรือนของตนเอง
4. ควรทำการศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรยังคงทำการเลี้ยงสุกรเนื่องจากมีโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ มากมายเกิดขึ้น เหตุใดเกษตรกรจึงยังคงเลี้ยงสุกรอยู่
5. ควรศึกษาถึงทิศทางการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในตำบลป่าสัก เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ หากเกษตรกรเหล่านี้หมดกำลังแรงงานที่จะทำแล้วฟาร์มสุกรจะเป็นอย่างไรต่อไป